I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

NEUVOSTO

Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma katsauksesta nuorten kanssa käytävään, nuorten osallistumista demokratian toteuttamiseen Euroopassa koskevaan jäsenneltyyn vuoropuheluun

(2012/C 380/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO JA JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT

I PALAUTTAEN MIELEEN SEURAAVAA:

1. Nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön uudistetuista puitteista (2010–2018) annetussa neuvoston päätöslauselmassa ([1]) tunnustetaan kaikki nuoret yhteiskunnan voimavaraksi ja pidetään tärkeänä tukea nuorten oikeutta osallistua heihin vaikuttavien politiikkojen laatimiseen nuorten ja nuorisojärjestöjen kanssa käytävän jatkuvan jäsennellyn vuoropuhelun avulla.

2. Nuorisotyöllisyyttä koskevasta jäsennellystä vuoropuhelusta nuorten kanssa 19. toukokuuta 2011 annetussa neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselmassa ([2]) todettiin, että nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön yleinen teemaattinen painopiste toisella 18 kuukauden työskentelyjaksolla (ajanjaksolla 1. heinäkuuta 2011–31. joulukuuta 2012) on nuorten osallistuminen ja erityisesti osallistuminen demokratian toteuttamiseen Euroopassa,

II TOTEAVAT SEURAAVAA:

3. Jäsennelty vuoropuhelu on osallistava alhaalta-ylöspäin – prosessi ja toisen 18 kuukauden työskentelyjakson tulokset perustuvat Puolan, Tanskan ja Kyproksen puheenjohtajakausien aikana toteutettujen kansallisten kuulemisten sekä Varsovassa syyskuussa 2011, Sorøssa maaliskuussa 2012 ja Nikosiassa syyskuussa 2012 pidettyjen EU:n nuorisokonferenssien tuloksiin.

4. Jäsennellyn vuoropuhelun toisella työskentelyjaksolla järjestettiin kansallisia kuulemisia kaikissa 27 jäsenvaltiossa ja suuri määrä nuoriso-ohjaajia ja nuoria oli suoraan osallisena prosessissa ([3]). Lisäksi muut sidosryhmät, mukaan lukien kansainväliset valtioista riippumattomat nuorisojärjestöt, toimittivat kannanottojaan.

5. Komissio mukauttaa ja kehittää Euroopan nuorisoportaalia siten, että siitä olisi hyötyä ja se olisi kaikkien nuorten käytettävissä kaikkialla Euroopassa. Euroopan nuorisoportaaliin on lisätty osio, joka sisältää Euroopan nuorisokonferenssien tulokset, sekä toinen osio, joka sisältää tietoja jäsennellystä vuoropuhelusta ([4]).

6. Puolan puheenjohtajakauden erityisenä painopisteenä oli yhteistyön lisääminen Euroopan unionin nuorten ja Itä-Euroopan ja Kaukasian maiden nuorten välillä erityisesti nuorten liikkuvuuden ja osallistumisen osalta. Lisäksi pohdittiin epävirallisen ja arkioppimisen edistämisen ja validoinnin merkitystä nuorten kannalta.

7. Puolan puheenjohtajakaudella neuvosto sopi jatkavansa EU:n ja itäisen kumppanuuden maiden nuorten välisen yhteistyön tukemista ([5]). Komissio antoi ajanjaksolle 2012–2013 käyttöön lisävaroja hankenimellä "Eastern Partnership Youth Window" nuorisotoimintaohjelman puitteissa toteutettavien hankkeiden ja osallistujien lukumäärän lisäämiseksi kuudessa itäisen kumppanuuden maassa ([6]).

([1]) EUVL C 311, 19.12.2009, s. 1.
([2]) EUVL C 164, 2.6.2011, s. 1.
([3]) COM(2012) 495 final: Luonnos neuvoston ja komission yhteiseksi vuoden 2012 raportiksi nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön uudistettujen puitteiden täytäntöönpanosta (EU:n nuorisostrategia 2010–2018).
([4]) Komission yksiköiden valmisteluasiakirja "Results of the first cycle of the Open Method of Coordination in the youth field (2010–2012)".
([5]) EUVL C 372, 20.12.2011, s. 10.
([6]) Toukokuussa 2011 hyväksytyn yhteisen tiedonannon "Uusi strategia muutostilassa olevia naapurimaita varten – Euroopan naapuruuspolitiikan uudelleentarkastelu" jälkeen.

8. Tanskan puheenjohtajakauden erityisenä painopisteenä oli nuorten luovuuden, innovointikyvyn ja lahjakkuuden edistäminen keinona lisätä heidän aktiivista osallistumistaan yhteiskuntaan ja työllistyvyyttään työmarkkinoilla. Osallistuminen nähtiin tässä yhteydessä laajassa merkityksessä, joka kattaa nuorten osallistumisen edustukselliseen demokratiaan ja kansalaisyhteiskuntaan kaikilla tasoilla.

9. Tanskan puheenjohtajakaudella neuvosto pyysi jäsenvaltioita ja komissiota perustamaan temaattisen asiantuntijaryhmän, joka koostuu jäsenvaltioiden nimeämistä kansallisista asiantuntijoista ja toimii avoimen koordinointimenetelmän periaatteen pohjalta. Sen tavoitteena on jakaa hyviä käytäntöjä nuorten luovuuden ja innovatiivisuuden edistämiseksi määrittelemällä ne epävirallisen ja arkioppimisen kautta hankitut tiedot ja taidot, joilla on merkitystä työllistyvyyden kannalta.

10. Kyproksen puheenjohtajakauden erityisenä tavoitteena oli kaikkien nuorten osallistumisen ja sosiaalisen osallisuuden edistäminen painopisteenä maahanmuuttajataustaisten nuorten sosiaalinen osallisuus. Nuorisojärjestöjen ja kaikkien nuorten yhteiskunnalliseen elämään ja demokratian toteuttamiseen, etenkin päätöksentekoon, osallistumisen vahvistamista pidettiin merkittävänä tekijänä osallistavien, demokraattisten ja vauraiden yhteiskuntien luomisessa. Tarkoituksena oli edistää kaikkien nuorten osallisuutta laajempaan yhteiskunnalliseen toimintaan ja demokratian toteuttamiseen nuorten aktiivisen osallistumisen kautta.

11. Yhteinen EU:n nuorisoraportti, jossa arvioidaan edistymistä nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön uudistettujen puitteiden (2010–2018) yleisten tavoitteiden osalta ja joka kattaa jäsennellyn vuoropuhelun kaksi ensimmäistä työskentelyjaksoa, hyväksyttiin 27. marraskuuta 2012,

III PANEVAT MERKILLE SEURAAVAT EHDOTUKSET JÄSENNELLYN VUOROPUHELUN PROSESSIN KEHITTÄMISEKSI EDELLEEN:

Seuraavat aiheet ovat tulleet esille jäsennellyn vuoropuhelun prosessissa:

Prosessin osallistavuus

12. Jäsennellyn vuoropuhelun prosessi voimaannuttaa nuoria ja tarjoaa heille tilaisuuden olla aktiivisia kansalaisia ja osa demokratiaa. Näin ollen nuorten pitäisi osallistua kaikkiin jäsennellyn vuoropuhelun vaiheisiin kunkin puheenjohtajavaltion painopisteiden määrittelystä aina jatkotoimien seurantaan ja vuoropuhelun tulosten täytäntöönpanon arviointiin. Painopisteistä päättäminen taas kuuluu neuvoston ja jäsenvaltioiden toimivaltaan. Tulevan puheenjohtajakolmikon olisi kuultava nuorten edustajia ja Euroopan komissiota hyvissä ajoin ennen kuin se ehdottaa jäsennellyn vuoropuhelun työskentelyjaksojen yleisiä temaattisia painopisteitä.

13. Olisi tuettava kansallisten työryhmien työtä, jossa on yhteisenä tavoitteena nuorten, erityisesti taustoiltaan erilaisten nuorten, johdonmukainen ja kasvava osallistuminen jäsenneltyyn vuoropuheluun. Kansallisten työryhmien kokoonpanon olisi oltava riittävän osallistava kaikille nuorille avointen osallistumisprosessin takaamiseksi.

14. Jäsennellyn vuoropuhelun suuntaa-antavat kysymykset olisi muotoiltava ymmärrettävällä tavalla, jotta kansalliset työryhmät pystyisivät helpommin saavuttamaan suuremman joukon nuoria.

Monialaisen lähestymistavan vahvistaminen

15. Kuulemisprosessin ja sen seurannan parantamiseksi olisi edistettävä paikallisen, alueellisen, kansallisen ja Euroopan tason muiden asiantuntijoiden osallistumista kansallisiin työryhmiin jäsennellyn vuoropuhelun temaattisesta painopisteestä riippuen [1]. Lisäksi jäsennellyn vuoropuhelun tuloksia olisi jaettava monialaisille sidosryhmille. Nuorisoalan tutkijoilla olisi oltava prosessissa selkeä rooli.

Poliittiset jatkotoimet ja näkyvyys

16. Olisi tehostettava jäsennellyn vuoropuhelun tulosten poliittisia jatkotoimia ja tulosten täytäntöönpanoa [2].

17. Jäsennellyn vuoropuhelun tulosten ja kansallisen ja Euroopan tason nuorisoalan poliittisen päätöksenteon välistä yhteyttä olisi korostettava, selkeytettävä ja kaikkien toimijoiden olisi tiedotettava siitä paremmin prosessin alusta lähtien koko sen keston ajan.

18. Paikallisella, alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla olisi toteutettava toimia ja aloitteita jäsennellyn vuoropuhelun prosessin näkyvyyden ja tunnettuuden lisäämiseksi. Euroopan nuorisoportaalia olisi kehitettävä edelleen prosessin näkyvyyden lisäämiseksi.

Prosessin kestävyys

19. EU:n nuorisokonferenssia olisi vahvistettava kaikkien nuorten, nuorisojärjestöjen ja päätöksentekijöiden välisen jäsennellyn vuoropuhelun foorumina, jossa pyritään saavuttamaan tuntuvia poliittisia tuloksia. Nuorisoalan tutkijoiden osallistumista olisi mahdollisuuksien mukaan edistettävä.

20. Euroopan komission olisi tiiviissä yhteistyössä nuorisoalan sidosryhmien kanssa varmistettava vuoropuhelun organisoiminen jäsennellyn vuoropuhelun tärkeimpien toimijoiden kanssa erottamattomana osana tulevia Euroopan nuorisoviikkoja.

[1] Vuoden 2012 EU:n nuorisoraportin mukaan vain kuudessa EU-maassa muut kansalliset ministerit osallistuvat aktiivisesti kansalliseen työryhmään.

[2] Vuoden 2012 EU:n nuorisoraportin mukaan yhdessätoista EU-maassa on tehty aloitteita jäsennellyn vuoropuhelun ensimmäisen työskentelyjakson tulosten jatkotoimia varten.

21. Jäsennellyn vuoropuhelun kestävä rahoitus olisi varmistettava, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta neuvotteluihin tulevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä.

IV PANEVAT MERKILLE SEURAAVAT NUORTEN OSALLISTUMISTA DEMOKRATIAN TOTEUTTAMISEEN EUROOPASSA KOSKEVAT EHDOTUKSET:

Varsovan, Sorøn ja Nikosian nuorisokonferenssien yhteisen suositusten perusteella nuorten osallistumista demokratian toteuttamiseen koskevan jäsennellyn vuoropuhelun päätelmissä painopistealueiksi nimettiin seuraavat:

22. Olisi tuettava ja edistettävä nuorten osallistumista päätöksentekoon kaikilla tasoilla hyödyntämällä uusia menetelmiä ja välineitä, kuten sosiaalisen median ja verkko-osallistumisen mahdollisuuksia.

23. Nuorisojärjestöt, nuorille suunnatut tiedotus- ja neuvontapalvelut ja ammattilaisten tekemä nuorisotyö olisi nähtävä kanavina, joiden kautta voidaan kehittää nuorten, erityisesti heikommassa asemassa olevien nuorten, tietoja ja taitoja.

24. Olisi parannettava tietoisuutta yhteisistä eurooppalaisista arvoista ottamalla jäsennellyn vuoropuhelun piiriin mukaan kaikki nuoret, mukaan lukien erityiset kohderyhmät, kuten järjestöihin kuulumattomat nuoret ja heikommassa asemassa olevat nuoret.

25. Olisi lisättävä tukea EU-maiden ja EU:n ulkopuolisten maiden nuorten osallistumiseen ja kulttuurienväliseen vuoropuheluun keskittyville nuorisoalan toimille kaikilla tasoilla.

26. On olennaisen tärkeää perustaa nuorisotiloja, joissa ohjaajina toimivat nuorisotyöntekijät ja joissa kaikki nuoret, myös järjestöihin kuulumattomat ja heikommassa asemassa olevat nuoret, voivat kokoontua, toteuttaa luovuuttaan ja osallistua erilaisiin hankkeisiin,

V KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA JA/TAI KOMISSIOTA TOIMIVALTUUKSIENSA PUITTEISSA JA TOISSIJAISUUSPERIAATE HUOMIOON OTTAEN:

27. ottamaan asianmukaisesti huomioon jäsenneltyyn vuoropuheluun pohjautuvat edellä esitetyt ehdotukset, joiden tarkoituksena on jäsennellyn vuoropuhelun prosessin arvioiminen ja kehittäminen edelleen sekä nuorten osallistumisen parantaminen demokratian toteuttamiseen Euroopassa,

VI OVAT YHTÄ MIELTÄ SEURAAVASTA:

28. Vuoden 2012 EU:n nuorisoraportti sisältää tietoa nuorten sosiaalisen osallisuuden haasteista ja viittaukset asianomaisiin nuorisoalan EU:n indikaattoreihin. Siinä painotetaan, että pahimmassa köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa oleva nuorten ryhmä ovat ne nuoret, jotka ovat työelämän ja koulutuksen ulkopuolella, ja todetaan, että 27 jäsenvaltion EU:ssa nuorten köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riski on 29,1 %, mikä on korkeampi kuin koko väestön riski (23,5 %). Tämä osoittaa, miten tärkeää on kiinnittää erityistä huomiota tähän väestönosaan ja asettaa sosiaalinen osallisuus yhdeksi nuorisoalan päätavoitteista.

29. Näin ollen nuorten ja nuorisojärjestöjen kanssa käytävän jäsennellyn vuoropuhelun yleinen temaattinen painopiste seuraavalla työskentelyjaksolla (1. tammikuuta 2013–30. kesäkuuta 2014) on sosiaalinen osallisuus. Kolmannen työskentelyjakson puheenjohtajakolmikon erityiset painopisteet on esitetty liitteessä.

30. Kukin puheenjohtajavaltio voi täydentää valittuja painopistealoja mahdollisten uusien suuntausten mukaan.

31. Seuraavan puheenjohtajakolmikon työskentelyjakson (1. heinäkuuta 2014–31. joulukuuta 2015) painopisteet olisi määriteltävä ennen sen toimikauden alkua.

LIITE

Nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön painopisteet ajanjaksolle 1. tammikuuta 2013 – 30. kesäkuuta 2014

Yleinen painopiste – Sosiaalinen osallisuus

Nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön yleinen temaattinen painopiste ajanjaksolle 1. tammikuuta 2013–30. kesäkuuta 2014 on sosiaalinen osallisuus. Tämä on jäsennellyn vuoropuhelun aiheena kyseisten 18 kuukauden aikana. Erityisten painopisteiden olisi kokonaisuudessaan tai osittain edistettävä yleistä temaattista painopistettä. Irlanti, Liettua ja Kreikka toimivat yhdessä varmistaakseen tuen sosiaalisen osallisuuden yleiselle painopisteelle kansallisten painopisteidensä avulla omalla puheenjohtajakaudellaan ja 18 kuukauden mittaisella puheenjohtajakolmikkokaudellaan.

Sosiaalisen osallisuuden käsite toimii laajana yhdistävänä teemana, joka koskee kaikkia nuoria heikommassa asemassa olevien nuorten lisäksi. Sosiaalisen osallisuuden ilmausta ja käsitettä tulkitaan ja sovelletaan laajassa mielessä ja sen katsotaan kattavan ja sisältävän koko joukon nuoriin liittyviä aiheita.

1. tammikuuta 2013–30. kesäkuuta 2013 – Laadukas nuorisotyö

Puheenjohtajavaltio Irlanti keskittyy laadukkaan nuorisotyön panokseen kaikkien nuorten sosiaalisen osallisuuden lisäämiseksi. Vuoden 2013 ensimmäisellä puoliskolla painotetaan seuraavia aiheita:

— Laadukkaan nuorisotyön panos nuorten kehitykseen ja hyvinvointiin

— Laatustandardien panos nuorisotyössä keinona saada aikaan myönteisiä tuloksia nuorten kannalta sellaisilla alueilla kuten henkilökohtainen ja sosiaalinen kehitys, koulutusvalmius jne.

— Nuorisotyön panos Eurooppa 2020 -strategien tavoitteiden saavuttamiseksi erityisesti nuorisotyöllisyyden osalta

— Hyvien käytäntöjen vaihtaminen ja tiedon jakaminen näillä aloilla jäsenvaltioiden välillä.

1. heinäkuuta 2013–31. joulukuuta 2013 – Nuoret, jotka eivät ole töissä, koulussa tai koulutuksessa

Vuoden 2013 toisella puoliskolla painotetaan seuraavia aiheita:

— Nuorten ja erityisesti niiden nuorten, jotka ovat työelämän ja koulutuksen ulkopuolella, sosiaalisen osallisuuden lisääminen

— Monialaisen yhteistyön edistäminen yhtenäisen nuorisopolitiikan perusperiaatteena

— Hyvien käytäntöjen vaihtaminen nuorten sosiaalisen osallisuuden alalla

— Yhteistyön edistäminen Euroopan unionin nuorten ja Itä-Euroopan ja Kaukasian maiden nuorten välillä nuorisopolitiikan alalla.

1. tammikuuta 2014–30. kesäkuuta 2014 – Kulttuuri ja yrittäjyys

Vuoden 2014 ensimmäisellä puoliskolla painotetaan seuraavia aiheita:

— Laaditaan toimia nuorten yrittäjähengen vahvistamiseksi, nuorten yrittäjyyden edistämiseksi keskittyen erityisesti sosiaaliseen yrittäjyyteen ja ”vihreisiin työpaikkoihin” ja uusiin työllistymismahdollisuuksiin kulttuurialalla kaikkien nuorten sosiaalisen osallisuuden edistämiseksi

— Parannetaan uusien teknologioiden saatavuutta nuorten ja erityisesti syrjäisillä alueilla asuvien nuorten kohdalla nuorten kykyjen vahvistamiseksi ja kiinnostuksen herättämiseksi kulttuurialaa kohtaan

— Edistetään nuorisotyön osallistumista nuorten luovuuden ja yrittäjyyden tukemiseen ja edistämiseen, mukaan lukien hyvien käytäntöjen vaihtaminen.